

Hizmet ehlinin aleviliğine sünnilliğine bakılmaz

Seçime giderek yaklaştığımız şu günlerde nabız parti liderleri arasında yükseledursun, biz dümeni kırıp, kırk yıldır türkü söyleyen Sabahat Akkiraz'a yumuşak bir geçiş yapıyoruz. CHP İstanbul üçüncü bölge adayı olan Akkiraz'ın, sanat, kadın ve Alevilik üçgeninde gerçekleştirmek istediği bir takım formülleri var. Bu cesareti ise yıllardır halkla arasında sıkı bir bağ oluşundan almış. Hayatının büyük bir bölümünü Almanya'da geçirmiş olan sanatçı 'saygı ve demokrasiyle' her şeyin çözülebileceği görüşünde. Bu hafta dile gelen bu üç soruna bir de Sabahat Akkiraz'ın penceresinden bakıyoruz.

KÜBRA&BÜŞRA İLE İKİDE BİR

'Siyaseti yaptığım işlerin her zaman dışında bıraktım. Sadece bazı mesajları türkülerle anlattım' demişsiniz. Siyasetten uzak kalmak için bu kadar uğraşmanıza rağmen neden böyle bir karar aldınız?

Sanatçı herkesi kucaklar. Müzik evrenseldir ve bir tarafa ait değildir, herkese aittir. Burada sizi iten bazı öğeler oluyor. Mesela dünyayı geziyorsunuz bakıyorsunuz ki gelişmiş ülkelerdeki kadınların yaşam kalitesi çok yüksek. Ama dönüp ülkenize baktığınız zaman hayatın her alanında kadınları göremediğimiz gibi iş hayatında dahi aynı işi yapmalarına rağmen ücretleri erkeklerle eşit alamadıklarını görüyorsunuz. Aleviler gibi sayıları milyonlarla ifade edilen bir topluluğun üyesi olarak sorunlarını görüyorsunuz, çözüm üretmek istiyorsunuz. Sanatçıların sorunlarını görüyorsunuz. Çözüm siyasette deyip kararımı aldım.

FOTOĞRAF: SEDAT ÖZKÖMEÇ

Siz birebir bu kadınların içinde bulundunuz mu?

Evet, ben verdiğim konserlerden sonra kulis arkasında kocasının kendisini dövdüğünü anlatan kadınları bilirim. Bunları paylaştım ve gördüm. Ezilen, hayatın sırtında tepindiği kadınları gördüm. Okullarda eğitim alanındaki eşitsizliğe hep karşı çıktım. Kadın cinayetlerinde sayı çok arttı. O kadınlar adına konuşan ve lobi yapan bazı kadın kuruluşları görüyorum. Ama o kadınları anladığımı düşünmüyorum.

Neden?

Elitlerin işi değil bu. Kadınlar bunları görse utanıp dertlerini anlatamazlar. Yukarıdan bakıp, başka bir dilden konuşur onlar. Evlere girip diz kırmak yerine otel lobilerinde dertlere çözüm üretmeye çalışırlar. Ama ben onlarla birlikteyim. Bana güvenirlir. Her şeylerini anlatırlar. Samimiyetime güvenirlir.

Daha önce siyasete girmek gibi bir talebiniz olmuş muydu?

Hayır, olmadı. İhtiyaç da yoktu, heyecan da. Ama Kemal Bey'le birlikte çok olumlu gelişmeler oldu. Sosyal Demokrasi yeniden anlam kazandı. CHP kendi içinde de dönüşmeye başladı. İşte o zaman bende vakti dedim.

Siyaset sizin için yeni bir arayış mı?

Belki de yaşımla ilgili bir durum, elli yaşımı aştım... Buna arayış demek yerinde doğal süreç demek isterim. Halk müziği zaten siyasi bir müziktir. Hiç siyasi değilmiş gibi durur ama halkın dilidir. Aktif siyaset o yüzden bana zor da yeni de gelmeyecek.

İnsanlarla kulis arkasında konuşmak, sokağa inip dert dinlemeye benziyor mu?

Şimdi daha zor durumdayım. Bundan önce kulis arkasında, çevremdeki kişilerden duyuyordum. Şimdi alanlara indik ve esnafları geziyoruz. Evleri ziyarete gidiyorum. Artık daha çok içim acıyor.

Peki kadının siyasallaşmasına nasıl bakıyorsunuz?

Ben işin orasında değilim. Kadına da erkeğe de önce insan olarak bakıyorum. Seçme ve seçilme hakkını atamız bizlere verdi. O bizim hakkımız sonuçta biz vatandaşız. İnsan gibi, onurlu, eşit haklarla yaşamak ve vatandaşlık haklarımızı almak bizim hakkımız. Devletimiz de onu bize vermeli...

Hayatınızda kadınlığınızla ilgili bir sıkıntı yaşadınız mı?

Ben sanatçiyim, hayatım boyunca iyi kötü kazandım. Ama erkek egemen bir müzik dünyasında kadın olarak başarılı olmak ve uzun süre kalabilmek zor oldu. Edebimizle, erkanımızla orda kaldık. Müzikal riskler aldığımız zamanlar oldu. Bir kez bile pişmanlığım duymadığım bir 40 yıl yaşadım.

Siz sanat, Alevilik, kadınlık üzerine duruyorsunuz. Bu kimliklerden hangisi daha ön planda?

Kadınlık ön planda çünkü kadını, Alevilik de ön planda çünkü Aleviyim... Alevilerin de sorunları çok. Bunu Avrupa'da yaşamış biri olarak söylüyorum. İçim acıyor. Orada kilisenin yanında cami caminin yanında cem evi bulunuyor. Ama bu hak Türkiye'de yok. Baktığınızda üçü de birbirini rahatsız etmiyor. Devlet ibadethanemizi tanımak zorunda ve ona hizmet vermek durumunda. Vergi alırken nasıl Alevileri diğer vatandaşlarından ayırmıyorsa, askere alırken Alevi gençleri ayırmıyorsa ve devlete karşı Aleviler her türlü görevlerini eksiksiz yerine getiriyorsa devlette artık onların isteklerine sırt çeviremez. Talepler gerçekleştirilmelidir. Bu toplumsal barışımız için de önemlidir.

Alevi olarak siz hangi eksikleri gidermek istiyorsunuz?

Cem evleri var ama onların legal olması gerekiyor. 'İslam'da zorlama yok' diyorsanız okullardaki dersleri mecburi değil seçmeli koymanız gerekir. CHP'nin seçim programında var. İnançların devlet güvencesine alınacağı belirtiliyor. Aslında bütün partiler partiler üstü bir kurul kursalar bunu iki saatte çözerler. Artık insanlar değişim istiyor... Zamanla değişmeyen bile değişiyor... Aslolan halkın arasındaki duvar. Bunu gidermek istiyorum. Mecliste kurulacak bir kurul ile hem Sünni İslam hem de Alevi İslam arasında birbirine benzeme zorunluluğu olmadan kaynaşmayı sağlayacak projeler yapamak en büyük isteğim. Bunu sağlayacak özgüvene de birikime de sahibiz.

Sizin hem sanat, hem de siyasetçi kimliğiniz var. Halk sizi hangi kontenjandan selamlıyor?

Önce Sabahat Akkiraz olarak görüyorlar. Fotoğraf çektirmek istiyorlar. Sonradan anlatmaya başlıyorlar. Yani hala önce sanatçiyim sonra siyasetçi. Ama meclis çalışmaları başlayınca bu muhtemelen değişebilir.

Bugüne kadar birçok sanatçı siyasete atıldı. Ama bir çoğu gözle görünür bir başarı elde edemedi. Sebebini düşündünüz mü?

İktidar olamadılar ki! Osman Yağmurdereli'yi ziyaret etmiştim. Osman Ağabey yaşasaydı 'masamız hazır sorunları çözeceğiz' demişti. Sanatçıların herkesten daha başarılı olacağını düşünmek gerek bence. Halkın tanıdığı ve güvendiği insanlardır sanatçılar. Tek kusurları fazla naifliktir. Kolay küsüp kenara çekilebilirler. Ben inatçıyım. Üstüme gelindikçe yeniden doğmuş gibi hissederim kendimi. O yüzden başarılı olacağımı düşünüyorum.

Bir sanatçının siyasete bakışıyla, diğer siyasiler arasında ne gibi bir fark oluyor?

Açıkçası politikacıları fazla tanımıyorum ama kendimden yola çıkarsam; vekil adayı demek, insanlara tercüman olmak anlamına geliyor. Benim siyasetten anladığım bu... Ben sokaktaki Aysel Hanım'ı dinleyip taleplerini söylerim. Siyasetçi bunu profesyonel meslek haline getirmiştir. Belki değiştirilmesi gereken vekilliğin size kattıkları değil sizin vekilliğe katacaklarınızdır.

'Siz siyaset samimi bir şey değildir' demişsiniz. Siz ne kadar samimi olabileceksiniz?

Demişimdir. (gülüyoruz) Ben vaatlerde bulunan ama bunu yerine getiremeyen siyasetçileri kastetmiştim. Ben burada nasıl konuşuyorsam orada da böyle konuşuyorum. Minnetsiz, dik başlı ve özgürce karar vereceğime herkes inanmalı. Şimdiye kadar inanmadığım hiçbirşeye 'evet' demedim. Bundan sonrada ahiretimi ayak altına alacak değilim.

Siyasetçiyken de türkü söylüyorum

Genel başkan olmak üzere CHP'nin içinde pek çok Alevi var. CHP aynı zamanda 'Alevi Partisi' değil mi?

Çok fazla Alevi yok. Alevi görünen bir tek ben varım. O yüzden Alevi partisi denemez. Ben de Alevicilik yapmıyorum. Sadece Alevi toplumuna ses olmaya çalışıyorum o kadar.

Ama CHP'ye Alevilerin büyük kesimi oy veriyor...

Evet veriyorlar. Aslında başka partilere bakmak lazım. Orada Aleviler nerdeyse hiç yok. Ya yok sayılıyorlar. Ya siyaset yapma zemini bulamıyorlar.

Siz Aleviliğe hangi coğrafyadan bakıyorsunuz? Anadolu'dan mı yoksa Avrupa'dan mı?

Hem Avrupa'dan yaşamış biri gibi hem de Anadolulu gibi bakmaya çalışıyorum. Başbakanımıza 'Sünni Recep Bey' demek ne kadar anlamsızsa bu da o kadar anlamsız bana göre...Bu bana bölümlü parçalama gibi geliyor. Bundan nemalanmak, oy alma kaygısı da hoş değil... Kemal Kılıçdaroğlu Alevi, Recep Bey Sünni de olsa önemli olan yaptığı hizmettir.

Alevi kökenli politikacıları başarılı buluyor musunuz?

Onların adına konuşmak istemiyorum ama ben başka hiçbir partide Alevi aday görmedim. En azından orjini Alevi olan dışında sorunları aktaracak adaylar konsaydı keşke. Hiç kimsenin umursadığı yok. Annesi ve babası Alevi oluyor ama kendi olmuyor. Ben onlara orijinli diyorum.

Kendi hayatınızda Alevilerin sorunlarını ne kadar yaşadınız?

Sivas'taki köyümüzde nehrin bir tarafı Sünni bir tarafı Alevidir. Alevi ve Sünni olarak iki asırdır bir arada yaşarız. Saygının sevginin olduğu bir yerdir ve köyümüz diğer köylere örnektir. Her yaz köyüme giderim. Oraya güzel taştan ev yaptırdım. Sivaslıların muhabbetleri güzel olur. (gülüyor)...

Her kesimden sevilen bir sanatçısınız. Ama siyaset denilen şey bir 'taraf' seçmektir. Bu sizi endişelendirmedi mi?

Zaten bölünmüş, ötelenmiş, itilmiş sorunlar çözülememiş bir halkız. Dünyayı dolaştım. İnsanın hayatında bir değişim noktası vardır. Benimde siyaseten bu sorunların çözümü olsun diye uğraşıyorum. Çünkü artık bulunmalı. Hacı Bektaş Veli'nin bir sözü vardır 'inancından dolayı kimseyi kınamayınız' der. Buna benzer çok güzel ışıklarımız var. Anadolu insanın mayasında sevgi var. Benim kızdığım siyaseten insanların bu şekilde ayrıştırılması.

CHP'nin seçim stratejisi programında adayların davranışları ve söyleyecekleri ile ilgili bazı maddeleri var. 'Kadına bayan değil kadın diye hitap edin, gecekondular yerine dış mahalle deyin' gibi... Siz bunların ne kadarını uyguladınız?

Ben okumadım. Valla yanlış kişiye sordunuz. Kırk yıldır halkın içindeyim. Küçük sahneden büyük sahneye indim. O iletişimi müzikal bir sevgiyle kurduğumuz için öteden beri hitabetlerime dikkat ederim. Güveni, duruşunuz ve saygınlığınızla kazanmışsanız edepli olmamak gibi bir duruşumuz bu zamandan sonra olamaz. Şunu da belirtmeliyim; o maddeleri yazsanız da gecekondur. Kadın da kadın. Birkaç tane elit ajans mensubu bana bir şeyleri dikte etti diye benim yapacağımı düşünmek biraz beni tanımamaktır. Gecekonduda oturdum ve hala babamın Tarabya'daki gecekondusunda kaldığım olur. Oradakiler mutlu insanlardır. Mutsuzluklarını anlatırken isimlerini söylememek de biraz garip olur.

Sünniler sizi nasıl karşılıyor?

Ben kimseye inançları yüzünden ayırtırmıyorum. Yaradan 'sizleri nurumdan yarattım' diyorsa ben saygı gösteriyorum. Sizi tanımayanlar bilmeyenler kendilerini benzetmek için baskı kurmuş da olabilir. Ama bu bizi ayırtmamalı. Buna dikkat ederim. Samimiyetimle şunu da belirtmek isterim. Sıradan bir Sünniye sorun; 'Alevilerin talepleri için ne diyorsunuz' 'özgürce inançlarını yaşasınlar' diyecektir. Sıradan Sünni ve Alevi için ayırım yoktur.

Siyaset hayatınızı değiştirdi mi?

Daha erken kalkıyorum ve yorucu bir temponun içindeyim. Benim için iki karpuzu taşımak gibi. Siyasetçiye de türkü söylüyorum. O benim halkla en büyük iletişimim. Siyaset beni yeni gerçeklerle karşılaştırıyor; ikna gücümü kullanmam gerekiyor. Daha fazla konuşmam gerekiyor. Oysa ben çok konuşkan değilim. Siyaseti takip etmeye çalışıyorum.

Nasıl bir siyaset yapacaksınız?

Siyaseti şimdiye kadar yapılan şekliyle yapmayacağım. Naif, omurgalı ve hepsinden önemlisi sorgulayıcı olacağım. İnanmadığım şeye hiçbir kuvvet bana 'evet' dedirtemeyecek. Meclis Ekim ayında çalışmaya başlayacak. Ekim'e kadar konserler ve derlemeler için Anadolu yollarında olacağım. Halkımla çok türkü söyleyecek ve dert paylaşıp çözüm üreteceğiz.

TURGUT ÖZAL'I VEFAYLA ANIYORUM

Aileniz hep CHP'li miydi? Hiç başka partilere oy verdiler mi?

Menderes döneminde köyümüze okul gelmiş. O zaman babam DP'ye oy vermiş ama dedem de ona kızmış. Babam hükümet okul yaptırdığı için böyle bir tercihte bulunmuş. Kim daha iyi hizmet ederse ona destek olmak lazım. Almanya'dan dönüşümde Adapazarı ve Düzce yolu tek şeritti ve anamdan emdiğim süt burnumdan gelirdi. Turgut Özal'ı hala vefa ile anıyorum.

Peki siz hep CHP'li miydiniz?

Benim fikrime CHP çok uygun. Herkesi kucaklayacak ve demokrasinin çözemeyeceği hiçbir şey yok diye düşünüyorum. Kemalizmin yanlış aktarıldığını görüyorum. Onun devrimci ve anti-empyralist yönü yok sayılıyor. Uygulamalardaki hataların bedeli de partimize ve Kemalizme kesilmiş on yıllarca bunu da anlatmalıyız. Yeni CHP ise geniş halk kesimlerini bir arada tutmayı başaracak yeni bir yapı sunuyor. Fikirlerin kardeşliği gibi.

CHP'nin Alevilere yakın olmasına rağmen 'yardım etmedi ve sorunlarını çözmedi' dediniz. Böyle düşünmenize rağmen neden gidip CHP'ye adaylık talebinde bulundunuz?

Söylemişimdir. Şöyle bir söz vardır 'eleştiri olsun ki doğrular bulunsun' Gerçekten çözüm olsun diye partideyim. Bir ses olurum düşüncesiyle karar verdim. Alevilik konusunda çalıştaylara gittim, sorunları anlattım 'tespit ettik' dediler ama çözüm olmadı. Yeni CHP'de eski hataları azaltabileceğimizi düşünüyorum. Alevilikle ilgili taleplerimiz seçim beyannamesinde yer buldu. Benim asli görevimde bu talepleri hem dillendirmek hem de takip etmek. Aynı zamanda sanatçyım. 10 yıldır müzik sektörü çöküşte. Az önce merdivenlerden indim neredeyse ağlayacaktım. Ben küçük yaşlarda meşhur oldum. 10 yaşlarındayken plağım vardı. Unkapanı civıl civıldı ve binlerce insan buradan ekmek yiyordu.

Siz bu konuda nasıl bir çözüm düşünüyorsunuz?

Korsan en büyük sorun. Konservatuarlarda çocuklar okullarını bitiriyorlar ama işsizler ya da çaycılık yapıyorlar. İki yıl Yorumcular Birliği'nde görev yaptım. Bu sorunların hepsini yakından biliyorum. Telif hakları televizyonlarda hiç ödenmiyor. Önerim; Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın ayrılıp kültür için bir bakanlık kurulması. Sanatçıların sosyal güvenlik kapsamına alınması. Sigorta bedellerinin yarısının bakanlık tarafından ödenmesi. Kültür Evleri kurulması konusunda valilik ve belediyeleri yönlendirmek. Buralarda genç sanatçıların mekan problemini halletmek ve kazanmak. Set işçilerinin ve sanat yapanların yardımcılarının örgütlenmelerini sağlamak için sendikalar ile çalışma yapmak. Sponsorluk sistemini bir havuzda toplayıp sadece belli isimlerin tekelinden çıkartıp herkesin hizmetine sunmak başlıca yapmak istediklerim.

Kaynak: <http://yenisafak.com.tr/Pazar/?i=322707>